

אתגרי הממשל הפתוח: שקיפות ושיתוף הציבור

כנס הנהגות הקיבוצים 5
מעלה החמישה

22.11.17

ד"ר אורית דניסמן

oritdinisman@gmail.com • 050-5414834

על מה נדבר?

- ✓ מהו ממשל פתוח ומהם אתגריו ביישוב כפרי?
- ✓ שקיפות
- ✓ שיתוף הציבור
- ✓ יחסי הנהלה-תושבים
- ✓ אמון בהנהגה- החשיבות והאתגר
- ✓ שיתוף ציבור בתהליכי בינוי קהילה
- ✓ איך מנהלים את התהליך?

מהו?

ממשל פתוח

מעבר רציף

של מידע

בין רשויות השלטון

שיתוף הציבור

בתהליכי קבלת

החלטות

סקיפות והנגשה

של מידע

שלטוני

אם ברמת המיקרו...

[לאתר הממשל הפתוח](#)

מהם אתגרי הממשל הפתוח ביישוב כפרי?

ממשל פתוח - בשביל מה?

קהיבט
השפטוני

שקיפות והנגשת מידע לציבור

• שקיפות - Transparency, הצגת מידע ארגוני באופן פתוח
והנגשתו לציבור

• חוק חופש המידע (התשנ"ח - 1998) לאתר חופש המידע הממשלתי

מהי?

• "כי זה טוב לדמוקרטיה": מניעת שחיתות, להעלאת האחריות
(accountability), להגברת אמון, בסיס לביטוי חופשי ולהשתתפות
(למה שקיפות?)

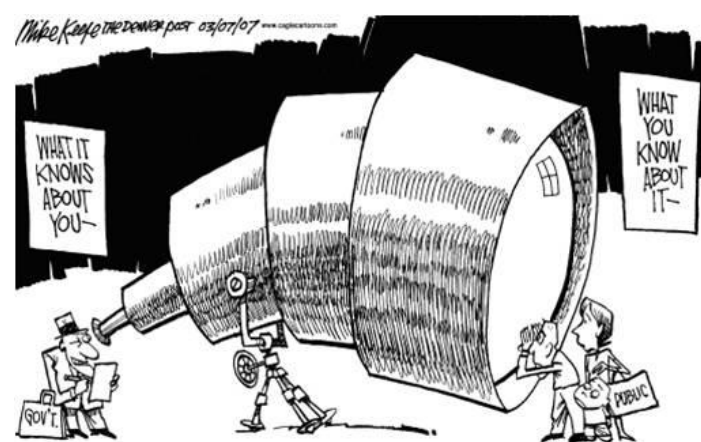
למה?

• פירסום מידע והנגשתו לציבור
• שימוש מושכל באמצעי התקשורת להעברת מידע לציבור
• שימוש בזמינות של המדיה הדיגיטאלית להנגשת המידע לציבור

איך?

ההיבט
הפסיכונאי

שקיפות והנגשת מידע לציבור

הפנים האחרות של השקיפות...

חשש משימוש
לא נכון במידע,
יצא מההקשר

תפיסה
שהמידע הוא
כוח

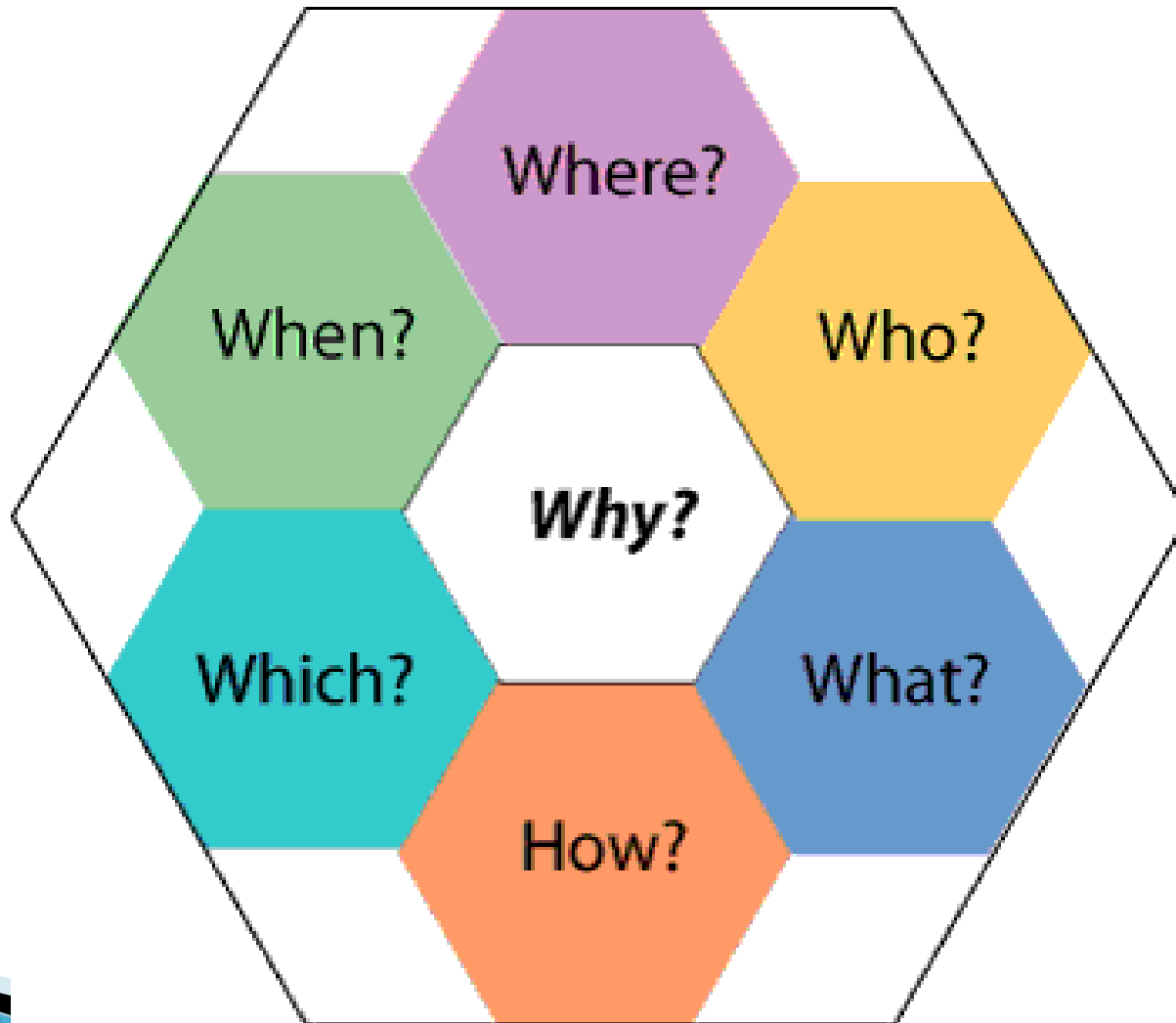
חשש משיתוק
המערכת

ועוד...

חשש מפגיעה
בפרטיות

ההיבט
השטחוני

"W Question" בשיתוף ציבור

Why?

למה שיתוף ציבור?

תועלת דמוקרטיית: בחזרה ל"שלטון העם"

הגדרה מחודשת של היחסים בין האזרח והשלטון תגביר את האמון בהליך הדמוקרטי ותפתור בעיות של ניכור כלפי השלטון וכלפי היכולת להשתתף בצורה אמיתית בבחירות

ציפייה למעורבות רבה יותר של כל אזרח בהחלטות הנוגעות לחייו, לרווחתו, לחינוך של ילדיו

בין בחירות לבחירות אין לאזרחים יכולת מספיקה להשפיע על תהליכי קבלת החלטות ועל המדיניות של השלטון

"בעיית הנציג" במשטרים דמוקרטיים משקפת תחושה שהנציגים הנבחרים דואגים יותר לעצמם מאשר לציבור

למה לשתף לפי ד"ר תהילה שוורץ -

בהיבט
הפסיכונאי

Who?

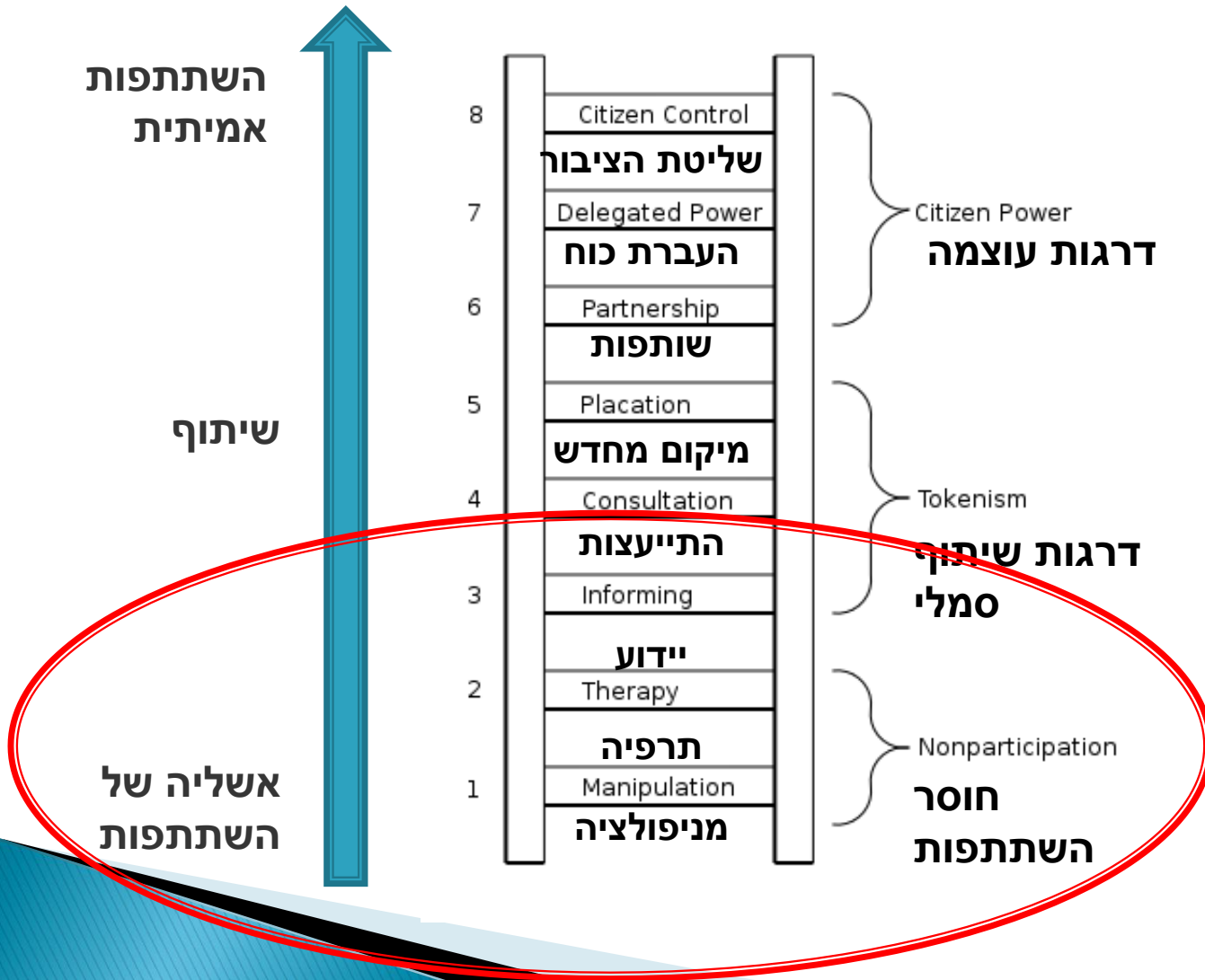

ההיבט
הפסיכונאי

HOW?

סולם 8 דרגות השתתפות הציבור

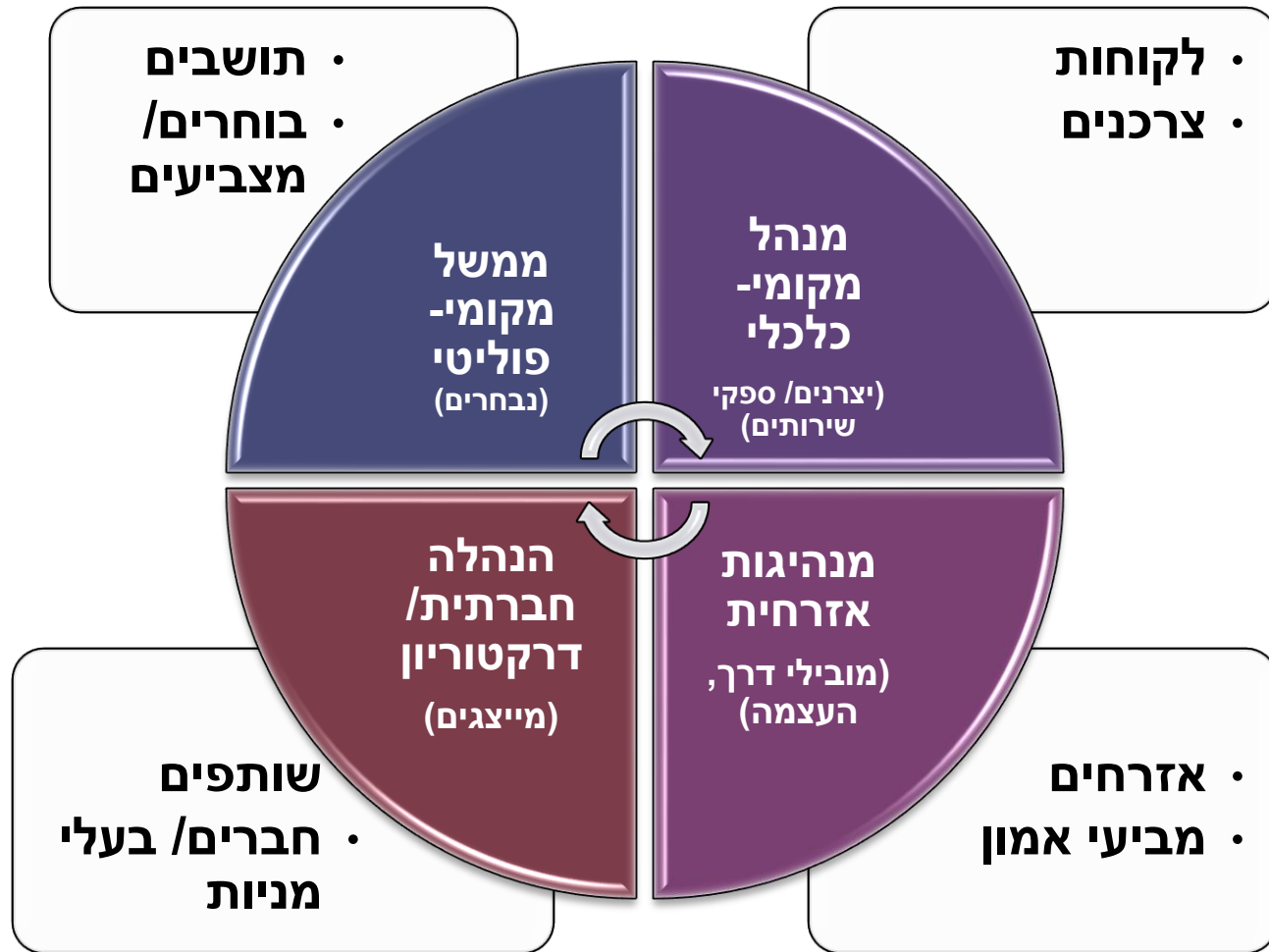
(Sherry Arnstein, 1969)

קהילת
הפסאונ

"ריקוד הטנגו"

בין המנהיגות היישובית לתושבים

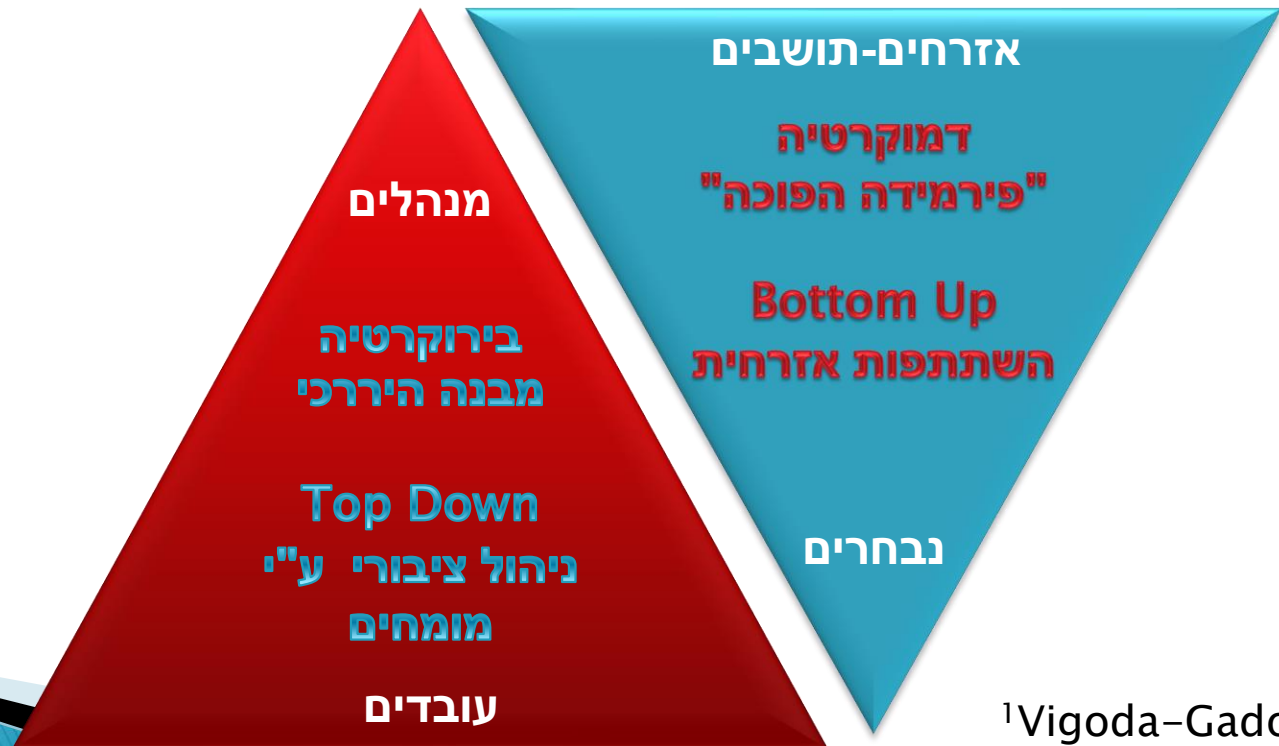

(Vigoda-Gadot et al.,2008; Lowndes & Sullivan, 2008)

ההיבט
השטחוני

יחסי מנהל-תושבים Vs. ממשל-אזרחים¹

- ▶ קונפליקט מובנה: מתח בין יעילות להשתתפות.
- ▶ מוסדות השלטון שואבים את הלגיטימציה של החלטותיהם מהציבור ונבחנים ע"י ערכים דמוקרטיים.
- ▶ העדר אמון = ערעור הלגיטימציה של השלטון להוביל ולהנהיג.

¹Vigoda-Gadot, 2008

קהילה
השטוני

אז מהם המפתחות להעלאת האמון ?

הדדיות = זהות בערכים ובאינטרסים

יחסי עוצמה מאוזנים = לא "מי שולט?" אלא כיצד אנחנו
"יכולים יחד...?" הימנעות מהפעלת כוח שמחליש את האחר

פיתוח מנגנוני שמירה על אמון הציבור =
שמירה על שקיפות והוגנות המעידים על קיום הבטחות

קהילה
הפסיכיאטרית

מבנה ארגוני המאפשר ניהול משתף

אספת האגודה
הקהילתית

אספת האגודה
החקלאית

זהות ועדים

זהות פרסונלית

יו"ר

יו"ר

יו"ר

הנהלת האגודה
הקהילתית

ועד מקומי

הנהלת
האגש"ח

מנהל קהילה

מזכיר

מנהל אגש"ח

פעילות חברתית
- קהילתית

פעילות
מוניציפאלית

פעילות עסקית
וערבות הדדית

רכזי פעילות

מנהלים מקצועיים

ריכוז משק וקהילה

ההיבט
השטחוני

איך מעבירים מידע לציבור על רקע שמועות, רכילות ו- Fake news?

- הבטיחו שהמידע העובר לציבור:
✓ ממקור מוסמך, אמין ומהימן
✓ מבוסס על מידע עדכני

- הקפידו על כתיבה על דף לוגו,
חתימה שמית וכתובת לפניה (טלפון,
כתובת דוא"ל)

- הימנעו מלהציף במידע, רכזו את
המידע בדף שבועי/ דו שבועי

"רב סרן שמועתי"

מטרה נוספת: חיזוק הקהילתיות

ההיבט
הקהילתי

מערך רשתות חברתיות

מעניקה לפרט
תחושת **ממ"ש**:
משמעות, מחויבות,
שייכות

אמון והדדיות
בין החברים ובינם
לבין המוסדות

תשתית להשתתפות
וולונטרית בחיי ציבור
משמעותיים

בהיבט
הקהילתי

שיח זהות

הסכמות רחבות

תכנון עתיד משותף

שיח קהילתי

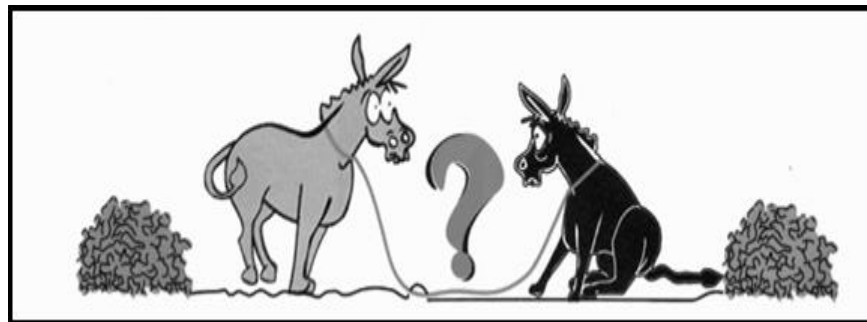
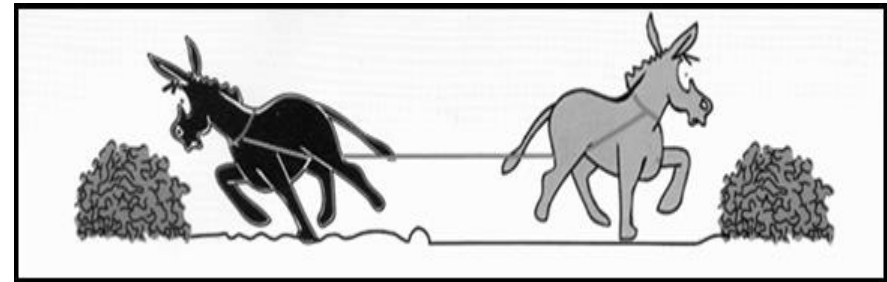
ההיבט
הקהילתי

תכלית השיח המשתף

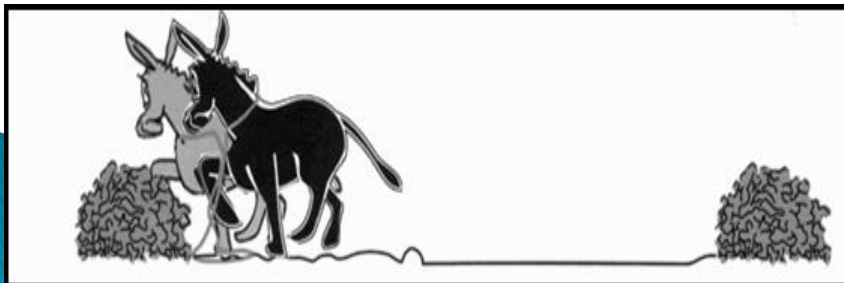
נקודת המוצא:

אינטרסים מנוגדים, **שיח זכויות**

ברור משותף -
איזה יישוב נרצה
להיות, **שיח זהות**

האופק...

ואסיכואט...

המפתח להצלחה:

מעבר מראקטיביות לפרואקטיביות

✓ להימנע מ"להגיב" ולנהל שיח של "פינג-פונג" ברשת.

✓ לכתוב בערוצי תקשורת הפורמליים של היישוב ולהזין מידע אמין ומהימן

✓ במקרה של אירוע תקשורתי לפתוח ערוצי תקשורת להדברות

✓ לנהל את האירוע התקשורתי ולא להתנהל בתוכו

✓ ליזום העברת מידע תקופתי לציבור

✓ ליזום תהליכים משתפים

✓ לעודד מעורבות תושבים בתהליכים קהילתיים ותהליכי פיתוח

✓ להיות רגיש לרחשי הלב של הציבור ולהזמין שיח פתוח

תודה על ההקשבה!

